

ABLV

Aizkraukles Banka Latvija

**Pasaules finanšu tirgus: 2009.gada
janvāra rezultāti**

Leonīds Aļšanskis, Dr. Math.

- Pēc dažiem atelpas mēnešiem 2008.gada novembrī un decembrī, 2009.gada janvāris iezīmējās ar situācijas saasinājumu pasaules finanšu sistēmā jauno posmu.
- Nepiepildījās cerības, ka gandrīz visas bankas jau norakstījušas zaudējumus šīs krīzes dēļ, jo janvārī daudzas lielas pasaules bankas paziņoja par jauniem nopietniem kapitāla zaudējumiem.
- Par ievērojamiem norakstīšanas apjomiem 2008.g. 4. ceturksnī janvārī ziņoja tādas lielas bankas kā Citigroup (\$8,29 mljrd.), Deutsche Bank (4,8 mljrd. eiro), Royal Bank of Scotland (8 mljrd. mārciņu), Bank of America (\$3,8 mljrd.) un daudzas citas.
- Lai paglābtu divas pēdējas bankas no bankrotēšanas, Anglijas vadība bija spiesta palielināt savu daļu RBS līdz 70%, bet ASV vadība sniedza garantijas Bank of America aktīviem par \$118 mljrd.
- Šoreiz būtisku situācijas pasliktināšanos bankās veicināja ne tikai vecas problēmas ar hipotekāriem aktīviem un vērtspapīriem, bet arī jaunas sarežģītības, saistītas ar vispasaules recesijas padziļināšanos.
- Lielāku negatīvu spiedienu uz banku bilancēm izrādīja patēriņu kredītu un maksājumu karšu portfeļi.
- Janvārī Amerikā ir bankrotējušas vēl 3 komercbankas.

- Atgādināsim, ka 2008.gadā ASV ir bankrotējušas 25 bankas, desmitiem banku mainīja savu īpašnieku, lai izbēgtu no tāda likteņa, un simtiem ASV Federālā depozītu apdrošināšanas korporācija (FDIC) iekļāva "problemātisko" sarakstā (2007.gadā Amerikā bankrotēja tikai 3 bankas, 2006.gadā - neviena).
- Likmju samazināšanās starpbanku tirgū 2008.gada beigās - 2009.gada sākumā pagaidām nespēja pilnā mērā atgriezt pozitīvas tendences kreditēšanas tirgū.
- Daudzas bankas vēl joprojām izvēlas brīvos līdzekļus turēt depozītos Centrālajā bankā vai īstermiņa valsts vērtspapīros, pat neskatoties uz tādu pozīciju "nerentabilitāti".
- Pagājušajā mēnesī gandrīz visi eksperti krīzes dēļ pamainīja savas prognozes par pasaules finanšu sistēmas zaudējumiem pret lielākiem.
- Tā SVF savu prognozi par banku iespējamiem kopējiem zaudējumiem ir mainījis no \$1,4 trlj. uz \$2,2 trlj.
- Nav izslēgts (bet nav arī garantēts), ka pasaule var saskarties ar banku problēmu otro sēriju jau tuvākajā nākotnē.

- Janvārī nopublicētie makroekonomiskie indikatori stiprināja bažas par to, ka esoša vadošo ekonomiku recesija būs daudz spēcīgāka par parastām cikliskām lejupslīdēm.
- Iepriekšējie dati par ASV IKP 2008.g. Q4 parādīja tā samazināšanos par 3,8% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Rādītājs ir kļuvis par vissliktāko kopš 1982.g. Q1, kad IKP krita par 6,4%.
- ASV IKP piedzīvo samazinājumu jau otro ceturksni pēc kārtas un tādējādi Amerika ir oficiāli pievienojusies Eirozonai, Japānai un Anglijai, kam recesija iestājas par ceturksni agrāk.
- Nopublicētie dati par bezdarbu Amerikā parādīja, ka tas decembrī ir pieaudzis līdz 7,2%, kas ir maksimālais līmenis pēdējo 16 gadu laikā (sk. grafiku).
- Amerikā 2008.gadā darbu ir zaudējuši 2,6 milj. cilvēku (turklāt, gandrīz 2/3 no tiem darbu ir zaudējuši 4. ceturksnī) – tas ir visaugstākais rādītājs kopš 1945.gada, kad darbu gada laikā zaudēja 2,75 milj. cilvēku.
- Amerikas mājsaimniecību izdevumi ilgstošas lietošanas precēm 2008.g. Q4 ir kritušas par 22,4%, kas ir kļuvis par šī rādītāja vislielāko kritumu kopš 1987.g. 1. ceturkšņa.
- 2009.gada janvārī patērētāju uzticības indekss ASV ir samazinājies līdz 37,7 punktiem, kas ir kļuvis par šī rādītāja rekordzemu līmeni visā tā aprēķināšanas vēsturē.

- Ne mazāk negatīvi dati bija publicēti janvārī Eiropā un Japānā.
- Pēc iepriekšējiem datiem, Lielbritānijas IKP 2008.g. Q4 ir samazinājies par 1,5% salīdzinājumā ar 2008.g. Q3 (-0,6% 3. ceturksnī un 0% 2. ceturksnī). Lielbritānijas IKP kritums 4. ceturksnī ir kļuvis par vislielāko kopš 1980.gada.
- Pēc Lielbritānijas Ražotāju konfederācijas datiem, rūpnieciskā ražošana Anglijā 2009.gada janvārī ir kritusi līdz 28-gadu minimumam.
- Biznesa vides indekss Eirozonā janvārī samazinājās līdz 20-gadu minimumam.
- Ekonomiskas aktivitātes indekss eiro zonā 2008.gada decembrī samazinājās līdz 38,3 punktiem, kas ir minimālais līmenis datu vākšanas vēsturē.
- Par esošas lejupslīdes dziļumu liecina arī tas fakts, ka Japāna – viena no pasaules vadošajām eksportētājvalstīm – decembrī trešo mēnesi pēc kārtas uzrādīja tirgus bilances deficītu, kas nebija gadījies kopš pagājušā gadsimta 70. gadiem.
- Tajā pašā laikā arī Amerikā un Eiropā turpināja samazināties inflācijas spiediens. Patērētāju cenu indekss ASV decembrī ir samazinājies līdz 0,1% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.
- Šis ir minimālais inflācijas rādītājs pēdējo 50 gadu garumā.
- Analogiskais indekss eirozonā decembrī ir samazinājies līdz 1,6% un, pēc iepriekšējiem datiem, janvārī tas ir kritis līdz 1,1% (sk. grafikus).

- Pagājušais mēnesis ir parādījis, ka 2008.gada oktobrī-novembrī veiktie vērienīgie pasākumi banku sistēmas glābšanai izrādījās nepietiekami, lai likvidētu problēmas pasaules kredītu tirgū.
- Sakarā ar to janvārī pasaules monetārās un politiskās varas uzsāka uz banku sistēmas pamatu stiprināšanu un pieejamas kreditēšanas atgriešanu privātpersonām un uzņēmumiem virzītu programmu veidošanas otro kārtu.
- Kā viens no jauniem pasākumiem šo plānu ietvaros tiek apspriesta iespēja izveidot speciālu banku struktūru, kas nodarbosies ar banku "toksisko aktīvu" uzpirkšanu, lai atbrīvotu kapitālu un, attiecīgi, aktivizēt kreditēšanu.
- Turklāt, vairākas valstis turpina izstrādāt likumdošanas bāzi banku nacionalizācijai, ja tā būs nepieciešama.
- Vairākumā vadošo valstu banku sistēmas glābšanas pasākumi tiek pieņemti līdz ar paketēm, domātām recesijā ātri nonākušo nacionālo ekonomiku stimulēšanai.
- Saskaņā ar paziņotiem plāniem, šo mērķu sasniegšanai atvēlētas summas būtiski pārsniegs līdzekļus, kas bija atvēlēti 2008.gadā pieņemto programmu ietvaros.

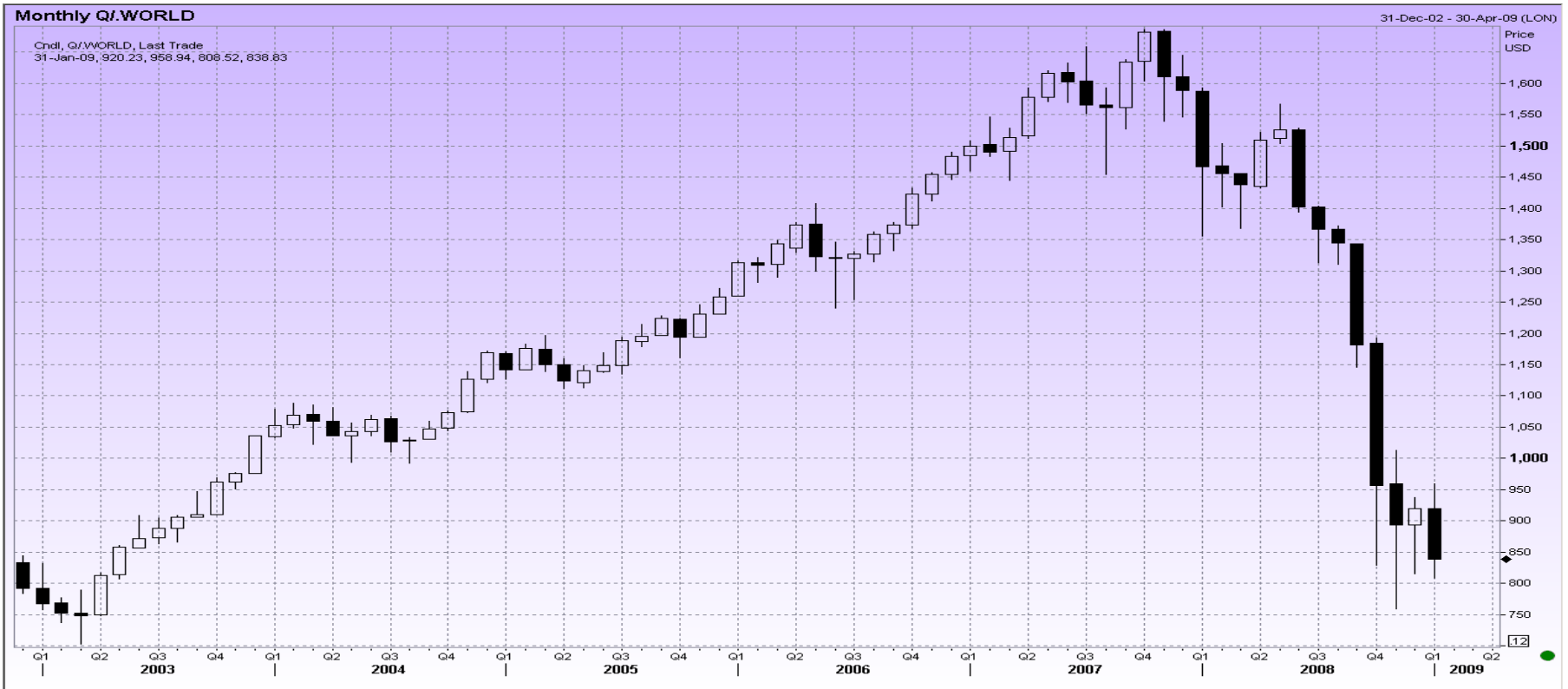
- Vislielākā finanšu iepludināšana, saprotamo iemeslu dēļ, tiek plānota Amerikā.
- Vēl neizmantotie \$350 mljrd. no "Polsona plāna" \$700 mljrd. var tikt papildināti par \$825 mljrd. līdz \$2 trlj. jaunā ASV prezidenta Obamas jauna plāna īstenošanai.
- Arī Lielbritānija, trīs mēnešu laiku, ir pieņēmusi otro vairākus miljardus vērtu plānu, domātu palīdzībai problemātiskām bankām.
- Saskaņā ar šo plānu, valsts palīdzības britu banku sistēmai beigu summa var pārsniegt 300 mljrd. sterliņu mārciņu.
- Viens no šī plāna punktiem ļauj Anglijas bankai palielināt naudas masu, ja tas būs nepieciešams banku sistēmas stabilitātes uzturēšanai.
- Ir skaidrs, ka šo grandiozu plānu izpildīšana izraisīs tālāku parādu nastas palielināšanas valstīm un būtisku naudas iespiešanas tempu pieaugumu.
- Abi šie faktori var kļūt par nopietnu pasaules finanšu sistēmas destabilizēšanas faktoru.
- Runājot par janvāri, FRS bilancē pagaidām ir parādīts kritums par \$300 mljrd. – līdz \$1 900 mljrd., sekojot spēcīgam pieaugumam no \$900 mljrd. līdz \$ 2 200 mljrd., kas bija vērojams 2008.g. periodā no augusta līdz decembrim.

Monetāro un politisko varu rīcība

- Janvārī Centrālās bankas turpināja stimulēt starpbanku kredītu tirgu arī ar standarta metodēm – procentu likmju samazināšanu.
- ECB un Anglijas banka samazināja refinansēšanas likmi par 50 bāzes punktiem līdz 2% un 1,5% attiecīgi (FRS janvārī nesamazināja likmi, jo tā jau ir gandrīz vienāda ar 0%).
- Tomēr likmēm pietuvinoties nullei, šī regulēšanas instrumenta izmantošanas iespējas arī tuvojas nullei.
- Starptautiskais valūtu fonds turpināja aktīvi piedalīties cīņā ar finanšu krīzi. Janvārī SVF ir apstiprinājis kārtējo kredīta piešķiršanu, šoreiz Serbijai –\$0,5 mljrd. apmērā.
- Kopš 2008.gada novembra sākuma SVF jau ir atbalstījis kredītu piešķiršanu Pakistānai (\$ 14,5 mljrd.), Islandei (\$2 mljrd.), Ungārijai (\$14,5 mljrd.), Ukrainai (\$16,5 mljrd.), Baltkrievijai (\$2,5 mljrd.) un Latvijai (1,6 mljrd eiro).
- Janvārī SVF arī ir paziņojis, ka tam var būt nepieciešami papildus \$150 mljrd. (\$100 mljrd. jau ir saņemti 2008.gada beigās) no donoralstīm cīņai ar pasaules finanšu krīzes sekām attīstības valstīs.
- Ja fonds saņems šos līdzekļus, tad tā rīcībā esošo līdzekļu kopējais apjoms sasniegs \$500 mljrd.

- Aizvadītais mēnesis pasaules akciju tirgū kļuva par vienu no vissliktākajiem kopš pasaules finanšu krīzes saasināšanas, tomēr cenu kritums bija ievērojami mazāk spēcīgs, nekā krīzes maksimuma laikā 2008.gada septembrī un oktobrī.
- Morgan Stanley aprēķināta pasaules akciju tirgus indeksa MSCI World kritums mēneša laikā sastādīja gandrīz 9%. Salīdzinājumam, indeksa kritums septembrī un oktobrī sastādīja 13,5% un 17,7% attiecīgi.
- Attīstības tirgus kritums janvārī, pirmo reizi daudzu mēnešu laikā bija mazāks nekā attīstīta tirgus kritums.
- Tādu rezultātu veicināja dinamika Ķīnas un Brazīlijas tirgos, kuri spēja parādīt pieaugumu uz vispārēja cenu krituma fona.
- Par krituma līderiem attīstīto valstu indeksu vidū šoreiz kļuva Vācijas GDAX un Japānas N225, kuri mēneša laikā bija zaudējuši gandrīz pa 10% no savas vērtības.
- Par krituma līderi attīstības valstu indeksu vidū janvārī kļuva Kazahstānas KASE, kas ir kritis par 36,7%, sakarā ar banku kompāniju akciju cenu straujo kritumu.
- Tajā pašā laikā ļoti pozitīvu dinamiku pagājušajā mēnesī spēja parādīt Ķīnas SSE, kas ir pieaudzis vairāk nekā par 9%.

Biržas indekss	2003. gads	2004. gads	2005. gads	2006. gads	2007. gads	2008	Par 2009.g. janvārī	lenesīgums par 2003.g.-2007.g.	lenesīgums par 2003.g-2008.g
DJI (ASV)	25%	3%	-1%	16%	6.4%	-33.8%	-8.84%	59%	5%
S&P 500 (ASV)	26%	9%	3%	14%	3.5%	-38.5%	-8.53%	67%	3%
Nasdaq Comp.(ASV)	50%	9%	1%	10%	9.8%	-40.5%	-6.40%	99%	18%
GDAX (Vācija)	37%	7%	27%	22%	22.3%	-40.4%	-9.81%	179%	66%
N225(Japāna)	24%	8%	40%	7%	-11.1%	-42.1%	-9.77%	78%	3%
FTSE (Anglija)	14%	8%	17%	11%	2.3%	-31.0%	-5.53%	62%	11%
CAC (Francija)	16%	7%	23%	18%	1.3%	-42.7%	-7.58%	83%	5%
RTS (Krievija)	58%	7%	86%	71%	19.2%	-72.4%	-15.35%	538%	76%
SSEC (Ķīna)	10%	-15%	-8%	130%	96.7%	-65.4%	9.34%	287%	34%
SENSEX (Indija)	73%	13%	42%	47%	47.1%	-52.4%	-2.31%	501%	186%
Bovespa (Brazīlija)	97%	18%	28%	33%	43.6%	-41.2%	4.66%	467%	233%
PFTS (Ukraina)	49%	201%	37%	41%	135.3%	-74.4%	-8.97%	1946%	425%
KASE (Kazahstāna)	1%	50%	204%	274%	7.4%	-62.1%	-36.72%	1754%	602%
MSCI WD	31%	13%	8%	18%	7.1%	-42.1%	-8.80%	101%	16%
MSCI EF	52%	22%	30%	29%	36.5%	-54.5%	-6.53%	327%	115%

Pasaules akciju tirgus indekss MSCI World, ko aprēķina banka Morgan Stanley, 2009.gada janvārī ir kritis par 8,8%. Procentu izteiksmē šis ir trešais lielākais indeksa mēneša kritums kopš cenu krituma aktivizēšanas brīža 2007.gada novembrī.

Bankas Morgan Stanley aprēķinātais attīstības tirgus akciju indekss MSCI EM pirmoreiz vairāku mēnešu garumā ir parādījis vairāk pozitīvu dinamiku, nekā pasaules indekss. Indeksa kritums mēneša laikā par 6,5%, pretstatā ar pasaules indeksa zaudējumiem 8,8% apmērā, kļuva iespējams pateicoties Ķīnas un Brazīlijas fondu indeksu pieaugumam janvārī.

Amerikas "blue chips" indekss DJI janvārī ir zaudējis 8,8% no savas vērtības – tieši tikpat, cik viss pasaules tirgus. Pagājušais mēnesis ir kļuvis jau par piekto mēnesi pēc kārtas, kad indekss bija kritis, un šeit cenas atgriezās pie 2003.gada līmeņa, "neutralizējot" visu 2003.g-2007.g. pieauguma trenda izaugsmi.

Vissliktākā dinamika no mūsu vērotiem tirgiem šoreiz bija Kazahstānas tirgum, kura indekss ir kritis par 36,7%. Šo spēcīgu krišanu izraisīja banku akciju cenu straujš kritums uz valdības lēmuma nacionalizēt trešo un ceturto lielākas bankas Turan Alem un Aliance fona.

- 2009.gada janvāra rezultāti apliecināja, ka pasaules akciju tirgū turpina saglabāties ārkārtīgi negatīvs 'sentiment'.
- Ņemot vērā to faktu, ka kamēr finanšu krīze paliek nepārvarēta, bet pasaules vadošās ekonomikas ienāk nežēlīgākajā recesijā, nenākas gaidīt pozitīva 'sentiment' drīzu atgriešanos pasaules akciju tirgū.
- Citiem vārdiem, kaut arī vairākumā nacionālo tirgu cenas tagad atrodas sevišķi zemajos līmeņos, kamēr pasaules sistēmai nebūs beigusies krīze, nevar gaidīt, ka tirgū sāksies stabils cenu pieaugums.
- Bet ja pasaules finanšu sistēma nesabruks esošas krīzes dēļ, šim cenu kritumam, tāpat kā agrāk, sekos izaugsme.
- Turklāt, ir arī iespējams tāds krīzes pavērsiens, ka aktīvi akciju veidā var kļūt pievilcīgāki par attiecīgo valstu skaidro naudu.
- Tātad ir jāizvēlas brīdis un jāienāk šajā tirgū.
- Tiem investoriem, kas labprāt uzņemas risku un kam ir "garā nauda", mēs varam piedāvāt daļēji ienākt tirgū jau pie esošiem līmeņiem (pakāpeniski palielinot pozīciju uz cenu krituma).
- Mazāk agresīviem investoriem var piedāvāt sagaidīt pasaules finanšu un ekonomiskās situācijas būtiskas uzlabošanas pazīmes (pēc optimistiskā scenārija, 2009.gada 2. puse).

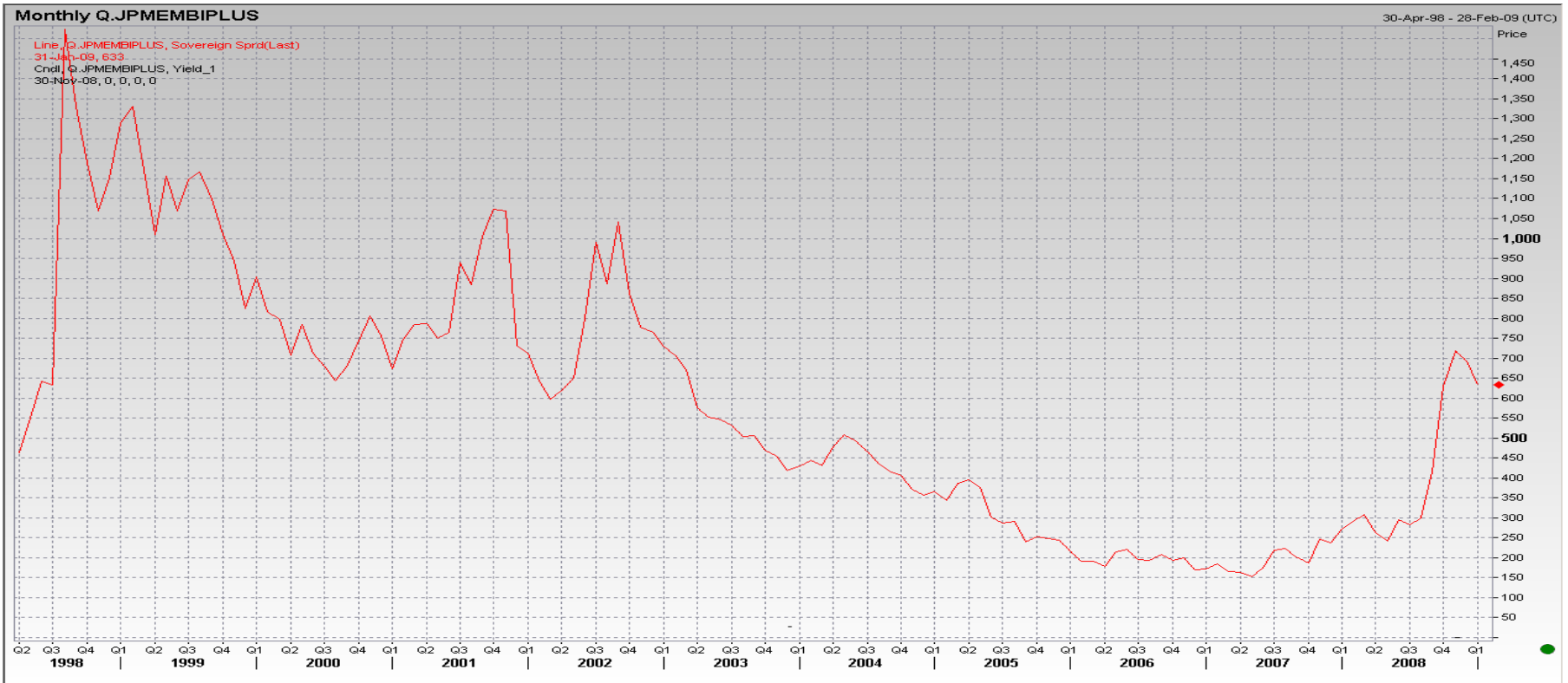
- 2009.gada janvāris pasaules obligāciju tirgū ir iezīmējies ar spriedu sašaurināšanu pateicoties cenu kritumam attīstīto valstu valsts obligāciju tirgū un cenu pieaugumam attīstības sektora obligāciju tirgū.
- Tā 30-gadu Amerikas bondi, kas 2008.g. novembrī-decembrī pieauga par 33%, janvārī krita gandrīz par 15%.
- Garie Vācijas vērtspapīri janvārī krita par 5%, pēc 2008.g. novembra-decembra pieauguma par 16%.
- Attīstības valstu valsts parādiem janvārī izdevās parādīt nelielu pieaugumu.
- Tā attīstības valstu valsts obligāciju indekss EMBI+ ir pieaudzis par 0,2%, sašaurinot spriedu par 60 bāzes punktiem līdz 6,3%.
- Savukārt attīstības valstu korporatīviem parādiem, kas strauji nokrita 2008.g. oktobrī-novembrī, janvārī izdevās parādīt vairāk ievērojamu pieaugumu.
- Attīstības valstu korporatīvo parādu indeksam CEMBI šis pieaugums sastādīja 4% (spreda sašaurināšana no 10% līdz 8,7%).
- Bet Krievijas korporatīvo parādu indeksam RUBI cenu pieaugums sastādīja ievērojamus 13% (spreda sašaurināšana no 16% līdz 13%).

Pasaules obligāciju tirgus

Cenu kritums 30-gadu Amerikas bondiem janvārī sastādīja gandrīz 15%. Taču šis kritums pagaidām neizskatās kā tendences maiņa, bet drīzāk tam ir iepriekšēja spēcīga cenu pieauguma korekcijas raksturs. Šo vērtspapīru ienesīgums vēl joprojām atrodas ļoti zemos līmeņos tuvu 3,5% (2008.gada minimums ir 2,5%).

Kaut arī attīstības valstu valsts parādu indeksa ienesīguma spreds pret Amerikas treasures janvārī sašaurinājās un tagad tas ir būtiski zemāks par 1997.g. līmeni, valsts defultu varbūtība šodien ir būtiski pieaugusi. Atgādināsim, ka 2008.gadā par tehnisko defultu jau ir paziņojušas Seišelu salas un Ekvadora.

- Neskatoties uz zināmu spriedzes mazināšanu janvārī korporatīvo obligāciju tirgū, it sevišķi attīstības tirgū, situācija šeit paliek ļoti negatīva.
- Pēc Vācijas Commerzbank datiem, attīstības valstu uzņēmumiem 2009.gadā ir jāatmaksā obligācijas un sindicētie kredīti par summu \$218 mljrd. Saraksta pirmajās rindās ir Krievijas uzņēmumi, kuriem ir jāatmaksā \$54 mljrd. parādi, tiem seko Meksikas uzņēmumi ar \$29 mljrd. lieliem parādiem un Brazīlijas – ar \$24 mljrd.
- Bet korporatīvām obligācijām ar nelieliem kredītreitingiem ienesīgums joprojām paliek 20%-50% līmeņos, kas neļauj kompānijām normāli refinansēt savus parādus tirgū.
- Ja tuvākajos mēnešos situācija neuzlabosies, tas draud ar masveida defolciem un bankrotēšanu simtiem uzņēmumu, ja tie nesaņems valsts atbalstu.
- Problēmas ir arī attīstīto valstu korporatīviem aizņēmējiem.
- Standard & Poor's brīdina: šogad ap 200 Amerikas uzņēmumu var nonākt defolta stāvoklī.
- Pēc citas reitingu aģentūras, Moody's, vērtējumiem, tuvāko 12 mēnešu laikā korporatīvo aizņēmēju defoltu līmenis visā pasaulē var pieaugt līdz 15%.

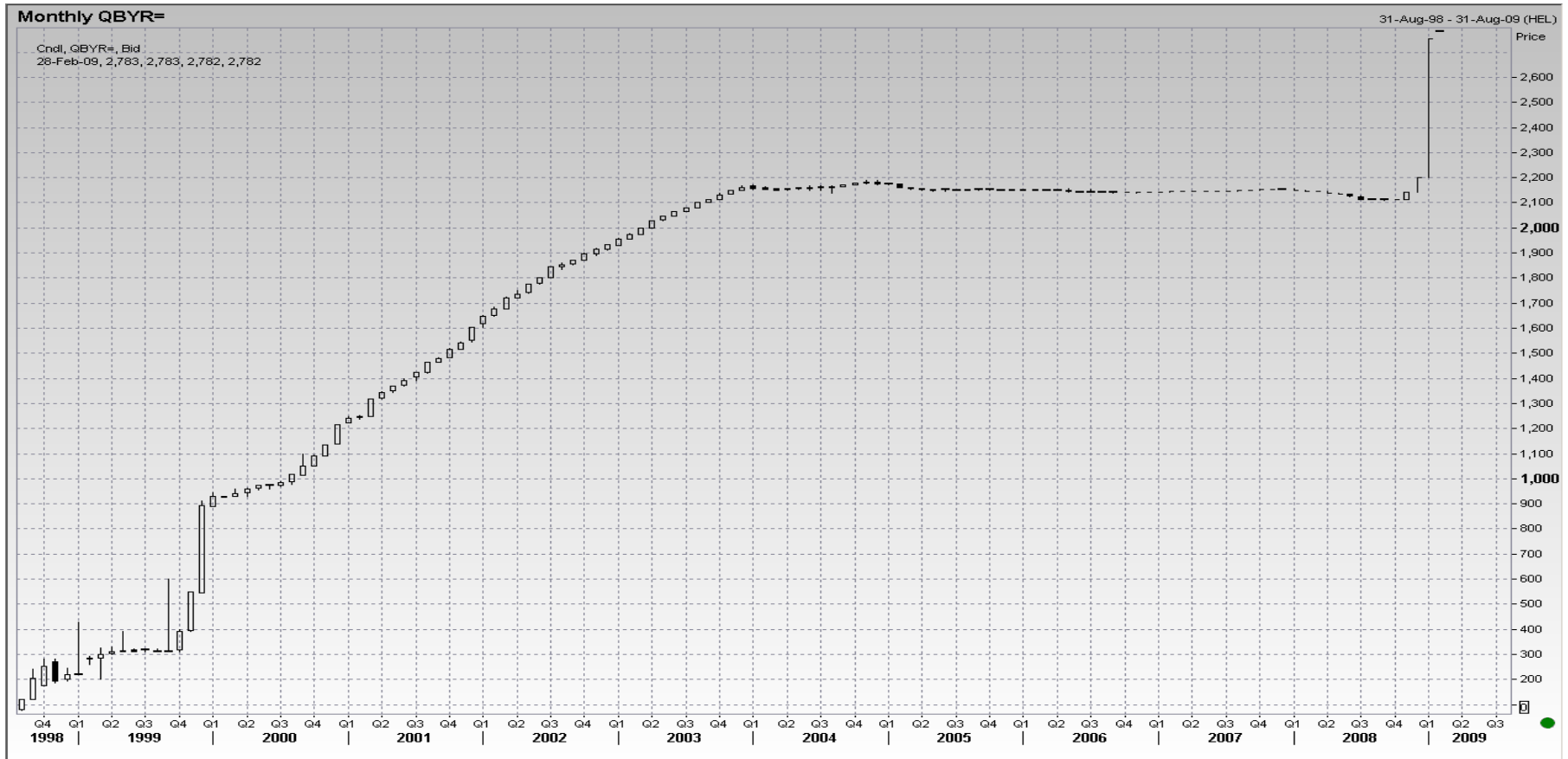
- Pagājušajā mēnesī turpināja pieaugt spiediens uz attīstības valstu valūtu kursiem uz ārvalstu investoru aiziešanas un nacionālas valūtas masveida konvertācijas par vairāk attīstītu valstu valūtām fona.
- Par konvertācijas pret dolāru cenas krituma līderiem janvārī kļuva Baltkrievijas rublis, kas ir kritis par 25%, Ungārijas forints, kas ir zaudējis 23,5%, Krievijas rublis, kas ir zaudējis 20%, un Polijas zlots, kas ir zaudējis 17% no savas vērtības.
- Turklāt Baltkrievijas varas gada sākumā veica vienreizējo rubļa devalvāciju par 20%, kas bija viens no nosacījumiem kredīta saņemšanai no SVF.
- Savukārt Krievijas monetāras varas visu janvāri turpināja īstenot pakāpenisko rubļa koridora pret dolārs-eiro groza paplašināšanu, kas arī veicināja tik būtisku Krievijas valūtas kritumu.
- Turklāt Krievijas banka janvārī pārdeva \$35 mljrd. no zelta un valūtas rezervēm rubļa kursa uzturēšanai. Šā gada 23.janvāri Centrālās bankas zelta un valūtas rezervju apjoms sastādīja \$386,5 mljrd. (maksimums – \$598 mljrd. 2008.gada augustā).

Pasaules valūtu tirgus

- Vadošo pasaules valūtu konvertācijas tirgū janvāris pagāja uz dolāra pārlicinošas izaugsmes pret saviem galvenajiem konkurentiem (izņemot jēnu) fona.
- Dolāra indeksa (dolāra kurss pret pasaules 6 vadošām valūtām) pieaugums mēneša laikā sastādīja 5,5%.
- Dolāra pieaugums pret eiro mēneša laikā sastādīja 8,5%, atgūstot gandrīz vai visu dolāra kritumu 2008.gada decembrī.
- Tajā pašā laikā dolārs, ka jau ir ierasts, parādīja kritumu attiecībā pret jēnu, kas sastādīja ap 1%.
- Mēs to izskaidrojam ar to, ka pēdējā laikā dolārs/jēna tirgus ir eiro/dolārs un eiro/jēna tirgū vadīts.
- Euro/jēna tirgū izveidojās spēcīgs jēnas pret eiro pieauguma trends.
- Kas attiecas uz eiro/dolārs tirgu, mēs uzskatām, ka tajā ir izveidojies daudzgadu trends dolāra izaugsmei.
- Šis trends jau dažu gadu laikā var novest šī pāra konvertācijas kursu pie paritātes līmeņa (1EUR/1USD).
- Tomēr šis scenārijs būs spēkā tikai tajā gadījumā, ja esoša finanšu krīze nenovedīs pie pastāvošas valūtu sistēmas fundamentālām izmaiņām – piemēram pie tā, ka būs pazaudēta uzticība dolāram kā galvenajai rezerves valūtai.

Baltkrievijas rubļa pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Ungārijas forinta pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Dolāra indeksa kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Eiro pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Jēnas pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Jēnas pret eiro kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

- Šis apskats ir paredzēts izmantošanai tikai informatīvos nolūkos un nevar tikt uzskatīts par ieguldījumu rekomendācijām, ieguldījumu pētījumiem, ieguldījumu konsultācijām. Apskata autors ir IPAS „AB.LV Asset Management” (jur. adrese: Elizabetes ielā 23, Rīgā). Šajā apskatā norādītā informācija iegūta no avotiem, kas finanšu tirgos tiek uzskatīti par uzticamiem, tomēr IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par iegūtās un sniegtās informācijas precizitāti un pilnību.
- Jebkuras personas veiktajam ieguldījumu darījumam pilnībā jābalstās uz personīgo pieredzi, lēmumiem, sava finanšu stāvokļa un risku novērtējumu. Dati par finanšu instrumentu ienesīgumu nekādā gadījumā netiek uzskatīti par ienesīguma garantiju vai rādītāju nākotnē. IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par jebkuru personu zaudējumiem, kas radušies izmantojot šos apskatus savu ieguldījumu veikšanai.
- Sagatavojot šo tirgus un atsevišķu finanšu instrumentu apskatu tika izmantotas tehniskās, fundamentālās un ekspertu analīzes metodes. Ar ekspertu analīzi ir domāta metode, kas balstās uz ekspertu vērtējumiem — situācijas vērtējumiem, izdarītiem pamatojoties uz apskata autora ilggadīgu pieredzi un intuīciju.
- Apskatā atspoguļotie fakti un viedokļi atspoguļo stāvokli un situāciju apskata sagatavošanas brīdī. Apskata autors nepaziņos par apskatā atspoguļotās situācijas un viedokļa izmaiņām.
- Apskatā minētie emitenti nav iepazīstināti ar apskata saturu.
- Informācija par riskiem, kas ir saistīti ar ieguldījumu darījumiem, atrodas šeit <http://www.ab.lv/private/investments/brokerage/risk/>